

Dråpet på Knut Persson i Fristad

11/5 1659 "Samma dags kãm för Rätten Knut Persons effterlåtna änkia, hustru Maria Bengts dotter i Frÿstadh och klagligen angaf huru såsom Hr. Kongl. Maÿtz. vår allernådigaste Konungs Lifknekt Jonas Höök, hafver nu förleden d.18 Aprilis medh sitt Sværdh till döds stungit hennes man Knut Persson i Frÿstadh, då benämnde Höök ifrån ifrån .. Kongl: Maÿst. och till Ståckholm resa skullä, Och framkãm för rätten en 20 åhrs gammal dräng, Nils Ravalson benämnd som hade skutsat till Frÿstadh tillstådes war, när samma slagsmål skedde och effter

aflagd ed sålunda witnade att när Jonas Höök kãm rydandes til gästgifvare gården i Frÿstadh, stodh Nils Ravalson där på gården hos gästgifvarens drängar, straxt begiärade Jonas häst, sade sigh hafva hetsiga ähränden och måste fort, då svarade en af gästgifvarens drängar där wara inga hästar hemma, uthan gick till närmaste grannen Knut Perßon, att skaffa häst, vad emädan något drögdes medh hästen gick Jonas Höök in i Stugan till gästgifvarens hustru och begiärade frukost i den han förbetalning bekãm,

1: och som han fått tillbordig och fick sigg medh, kãm grannen Knut Persons poike ingångandes och hade satt hästen på gården och sade att Knut will hafva för honom till Färgestaden 14 ör S:m. Då frågade Jonas gästgifvarens hustru huru långt dät räknas mellan bægge gästgifverien, svarade hon 2 myl då frågade Jonas poiken huarföre hans husbonde will taga öfver gästgifvar ordningen, sägandes wäl kan iagh gifva 2 ör penningar, men det förtrÿter migh att iagh skall gifva öfver Cronans ordningh, poiken svarade iagh råder der intet om tÿ husbonden befalte migh säga om i wille icke så mycket gifva, så få i ingen häst, därmedh gick poiken ut, jag ryder hästen hem igän, när Jonas hade fått sigh mat, gick han uth och wille lägga sin sadel på Knuts häst och efftersom hästen war hemmreden, och Jonas wille fort, tÿ skickade han åter en annan aff gästgifvarens drängar, till Knut och begiärade att han mot penningar ährläggjande kunde bekãmna hästen effter Cronans ordning, till nästa gästgifvare.

När gästgifvare drängen kãm sade han att Knut war bortgången uthi ett svedielandh, kunde för dän skull Jonas för sin hetsiga resa inthet längre töfua uthan nödgades gå siälf uthi Knuts gårdh och ährfara om han kunde få hästen för penningar och när han kãm mötte han Knut i Ports kifuet och hade en yxa i handen, då sade Jonas Höök till Knut ähr i för godhe att låta Cronans folk bekãmna häst för penningar, svarade Knut inthet tvingar du någon häst aff migh, will du tvinga digh till häst så gåå i andra gården, då ryckte Jonas uth sin wäria och slog Knut öfver hufvudet, strax slogh

Knut honom igän med yxhammaren ett slagh och en blånadh i pannan, sidan hafver Jonas Höök uthi samma furia stungit Knut ett Stingh med samma wäria uthi vänstra sÿdan, huar aff affledhne Knut Person då strax där på platsen blef dödh liggiandes, altså fick Jonas ingen häst, uthan moste ryda medh den samma hästen därom som han af den förrige gästgifvaren låndt hade, sålunda war den berättelse, ofuanbemælde Nils Ravalson här för rätten :/

effter giord Edh å Book, gjorde huar emot målsäganden Knut Persons hustru Maria Bengts dotter ej mädh skäl näka eller motsäga kunde, uthan framhade en ungh dräng Måns Larsson b:dt, dän drängen Knut Persons Broderon, som war hemma i gården när slagsmålet skedde och dät samma berättade, undantagande han föregifver att

Jonas Höök skulle hafva gånget uthi Knuts gårdh med wredz modh och sagt om Knut, iagh törs sticka min väria igenom honom, dät Måns Larsson ej kunde bewysa, ej håller gifs honom här uthinnan något witzordh, häradsborna berätta att den dräpta, Knut i Frýstad, hafva warit en Bullersam och redligh man.

Nämbden hade denna saak, medh största flýt öfvervägat och mädan fulkämbligen pröfvas att Jonas Höök hafver uthan alla lifsnödth medh sitt Svärdh till dödz stunget Knut Persson i Frýstadh, Tÿ dömbdes Jonas Höök effter och Gudz och Wärßligh lagh, Gen. g. Exod 21 Lev: 24 Maÿ 26 och dråpmål .. 2 cap: ifrån lifuet.

Doch dätta uthi all underdånighet, den högl: Kongl: hofrätt öfver Giötharÿket, hemstält. Målsäganden som ähr den dräpnes hustru, låter sikh nöia huadh Gudh, och höga öfverheeten här uthinnan täckes giöra, som medh föliande attest aff hennes kyrkioherde och några nämbdemän, gifuen uthwÿsar. Dråparen Jonas Höök, fördes åter i fängelse på Stägeborgs Slott att förwaras, till höga öfverhetens nådiga resultion. Ähr wethandes att wÿ underskrefne hafva warit på Jonæ Hööks wängnar hoos Sal. Knuts i Frýstadh effterlåtna Enkia och barn, och bedit dem ganska flijtigt om wänskap för dhet hetsiga, och oförmådda fall och dråp, han ähr kåmmen uppå, som omständigheterna här till i Rätten opskrefne äre, och hafva dhe Swarat, att effter han war aff Hr Kongl. Maijtz. wår allernådigste Herre och Konungh utsänt, i Riksens sakers beställande Skiuta the och domen till Gudh och Kongl: Maijtz och där mädh måste sikh nöja låta."

9/8 1659. Ibland andra ährenden den dagen förhandlades framkåm för rätten, Knut Perssons efterlefferska Enkia, Hustru Maria Bengtsdotter i Frýstadh och tillfrågades om hon wille förlåta och tillgifva Jonas Höök, för det oförmedliga och hetsiga dråp, han på hennes man, begaff hafver, där tillbad hustru Maria, att hon står intet effter hans lyff, uthan will honom giorda förlåta, och ställa sådan uthi Gudz och höga Öfverhetens ... heder?. Och där få hända kundä, att ben. Jonas Höök kåm uthi hennes huus, då wille hon jiöra honom aldt godt, och gifva honom Öl och Malt? Att Knut Perssons hustru, Maria Bengts dotter, så här för sittande Rätten, berrättat hafva: witnade?

Vad hände efter dråpet?

Om Hustru Maria blev kompenserad för sin mans död framgår tyvärr inte i domboken och något mer om dråpet nämns inte vidare i domböckerna. Jonas Höök gick således fri och hans vidare livsöden liksom Maria Bengtsdotters är okända.

